

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Людмил Вагалински (НАИМ-БАН) за кандидатурата на гл. ас. д-р **Иван Димитров Вълчев** (Софийски Университет) в обявен конкурс за академичната длъжност „доцент“ в ПН 2.2 „История и археология (Археология – Класическа археология)“ съгласно заповед РД-38-461/26.07.22 на ректора на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“

Становището е изготвено според ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане.

Кандидатът е придобил ОНС „доктор“ по същата специалност през 2011 година.

Кандидатът заема академичната длъжност „главен асистент“ от 2013 година в катедра „Археология“ на Историческия факултет на СУ.

Доктор Иван Вълчев участва в конкурса с две монографии и девет статии. Монографията за извънградските светилища (2015) представя защитената дисертация на кандидата. Втората му книга (2022) е посветена на култа към Юпитер в Долна Мизия през римската епоха. Предметът на изследването е оправдан, доколкото обобщава натрупана информация за почти сто години след книгата на Янко Тодоров. Годината 324 е избрана за горна хронологична граница. Началото на едноличната власт на Константин Велики не води до ограничаване на езическите култове. Самият император се покръства чак на смъртното си ложе. Едва управлението на Теодосий I (379-395) и едиктите му срещу езичеството бележат победа на християнството, официализирана с *Edictum Thessalonicae* (380). Археологически данни разкриват, че езическите светилища функционират до края на IV век (Vagalinski, ArchBulg 1997, 2). Примерите за християнски атаки срещу езически култови сгради датират от същото време (Valchev 2021=№6 от приложения списък). Самият кандидат допуска в заключението си, че „поне част от паметниците на Юпитер“ могат да се датират след 324 година (с. 217). В този смисъл, априорното одобрение на „традиционната“ датировка II – средата на III век за релефите, включени в книгата (с. 216), смущава. Що се отнася до териториалния обхват на изследването, заявени са границите на провинцията

от първата половина на III век (с. 8). Черноморските градове (Истрия, Томи, Калатис, Дионисопол и Одесос) както и Никополис ад Иструм, и Марцианопол са изключени, защото първите били „гръцки полиси“, а вторите – „организирани по гръцки образец“ (с. 59). Невъзможността да се разграничи по иконографски път Юпитер от Зевс (с. 59) не е доводът. Авторът показва отлична компетентност относно култа на Юпитер. Добре аргументираният извод, че негови адепти в провинцията са подчертано романизирани хора (глави III и V) подкрепя становище на Янко Тодоров. Книгата обогатява познанието за културата на източните римски провинции. Две от представените девет статии са публикувани в индексирани издания. Всичките потвърждават трайния изследователски интерес на д-р Иван Вълчев към религията на територията южно от Долен Дунав през римско време.

Кандидатът посочва двадесет цитирания на негови публикации.

Д-р Иван Вълчев е член на пет и ръководител на един научен проект.

Предоставените от кандидата справка (в таблица) и доказателствен материал за нея показват, че той покрива минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“.

Не открих данни за плагиатство в научните му трудове.

В заключение, подкрепям кандидатурата на гл. ас. д-р Иван Димитров Вълчев за академичната длъжност „доцент“ в Софийския Университет.

София, 23.10.2022

